MARI NIEMINEN

Hämeen läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet
OSA II

Suomen ympäristökeskus
Luonto- ja maankäyttöyksikkö
PL 140
SF-00251 Helsinki

2.5.1996

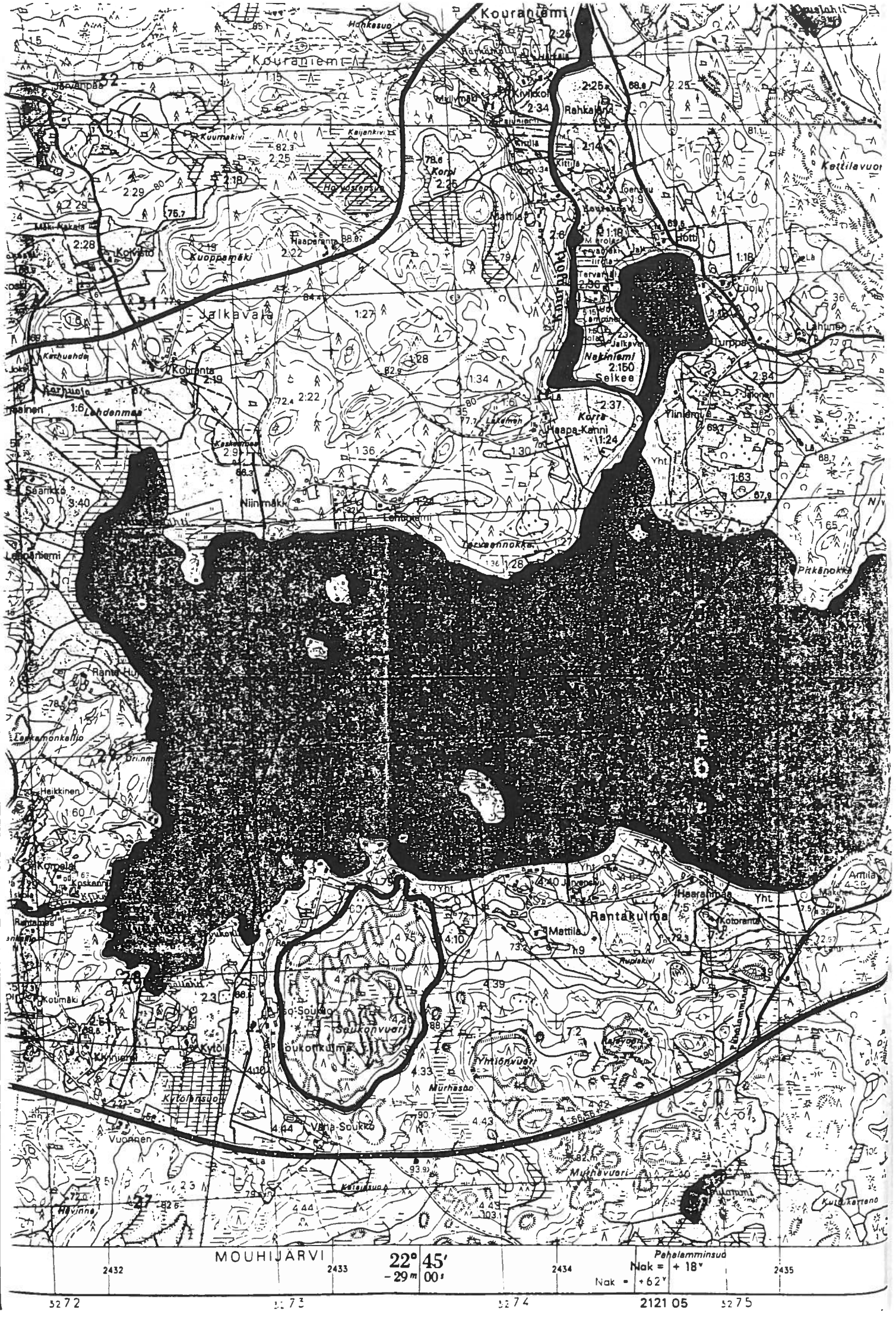
Kouraniemi
Jalkavara
Nakiniemi
Selkee
Korra
Rantakulma
Mattila
Soukonvuori
Soukonkulma
Yhtiönvuori
Murhasuo
Varia-Soukko
Kytösuo
Kytö
Kotimäki
Kyhniemi
Vuoranen
Häyrinne
Kaisaniemi
Kulmuni
Kulokertano
Pahalamminsuo
MOUHIJÄRVI
22° 45′
-29 m 00′
Nak = + 18°
Nak = + 62°
2432
2433
2434
2435
2121 05

Kallioalue: Soukonvuori **Kunta: MOUHIJÄRVI**

Sijaintitiedot: Mouhijärven etelärannalla lähellä Suodenniemen rajaa sijaitseva kallioalue Pori-Tampere -valtatien pohjoispuolella.

Karttalehti: 2121 06

Kallioalueen pinta-ala: 50 ha Korkeus: 110 m.p.y Suht.korkeus: 45 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	2
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Soukonvuorella on merkittäviä geologisia, maisemallisia ja biologisia arvoja. Lakiosan ja rinteiden erittäin laajat silokallioselänteet luovat erikoisen ja avaran lähimaiseman. Rinteiden jyrkännepinnat ovat matalia ja lakiosan sekä rinteiden matalissa painanteissä esiintyy pieniä rantalohkareikkoja. Alue hahmottuu vastarannalta katsottuna loivarinteisenä kohoumana. Laki on varsin tasainen eikä laajoja näköaloja avaudu, Mouhijärvi pilkottaa kuitenkin pohjoisosan kalliolta puuston lomitse. Alueen kallioperä on vaaleaa, keskirakeista granodioriittia, jonka koostumus on paikoin kvartsidioriittinen (Matisto 1967). Kallioaleen pohjoisosassa esiintyy pegmatiittigraniittia, joka sisältää paikoin punertavia granaattiporfyroblasteja. Alueen granodioriitissa esiintyy sulkeumana satunnaisesti kiillegneissiä.

Alue on kasvillisuudeltaan varsin erikoinen, sillä se muistuttaa kasvillisuussukkesion varhaisemmassa vaiheessa olevaa merenrantakalliota enemmän kuin tyypillistä sisämaakalliota. Soukonvuoren lakiosan silokalliolla on erittäin edustavia poronjäkälikköjä. Lähempänä järveä on myös tierasammalpatjoja sekä viettävien pintojen rahkasammalkasvustoja. Alarinteillä on tavanomaista kangasmetsää (VT, MT). Reunoilla on hieman taimikkoa, muualla hakkuita ei ole. Eteläpuolella on Pori -Tampere -valtatie, jonka liikennemelua kuuluu alueelle.

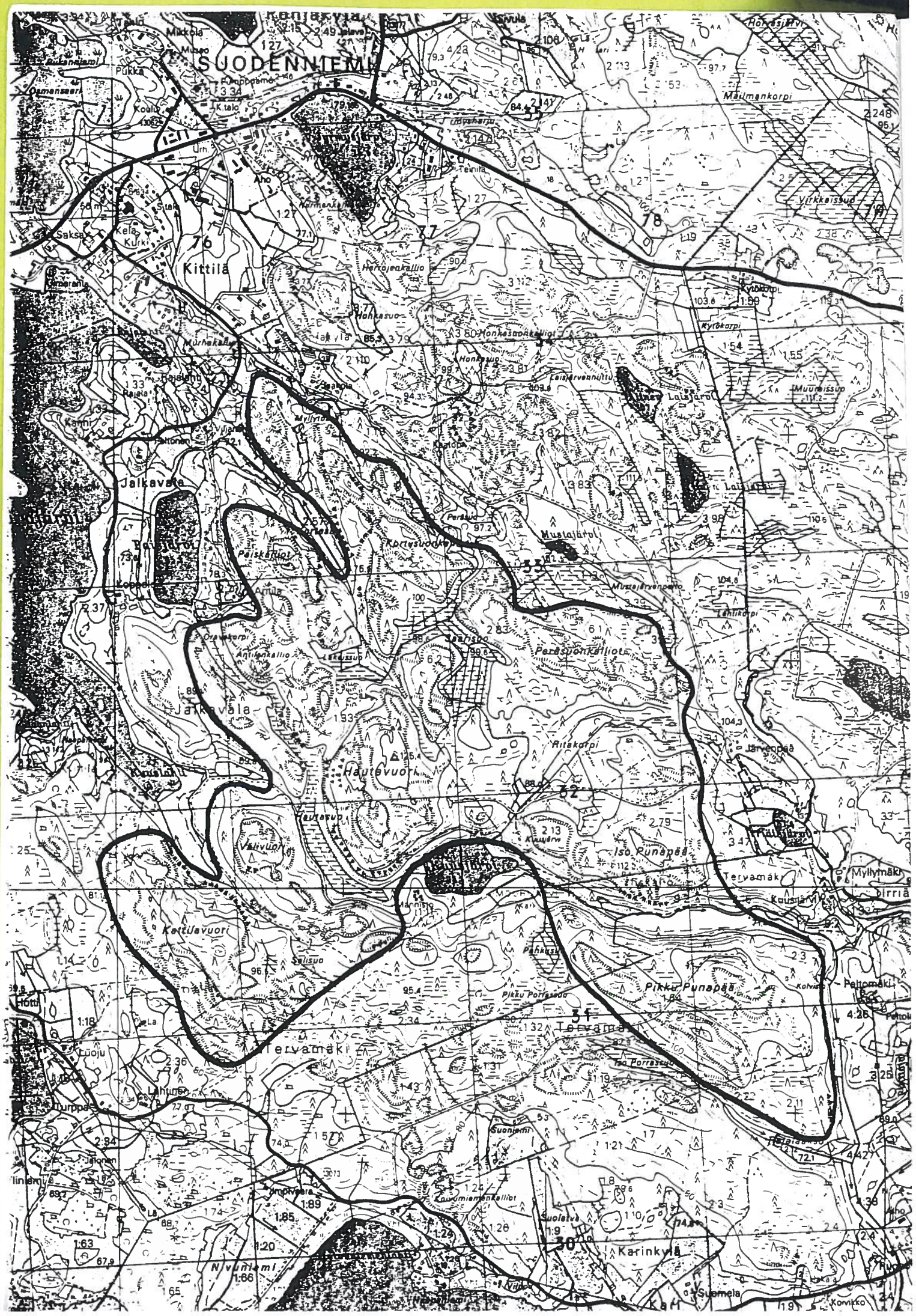
SUODENNIEMI
Kittilä
Jalkavala
Jalkavaara
Hautevuori
Kittilävuori
Tervamäki
Iso Punapää
Pikku Punapää
Karinkylä
Laisjärvi
Mustajärvi
Kyrkkajärvi
Myllymäki
Kaustinen
Kauvamiemenkalliot
Suolatu
Suoniemi
Nyuniemi
Suemela
Kaukonniemi
Kyrkkaissuo
Muurmaissuo
Mäilmankorpi
Honkasuo
Honkasuokalliot
Pelsiskalliot
Pelsuonkalliot
Ritakorpi
Kortesuokorpi
Pikku Porrasuo
Iso Porrasuo
Pahkasuo
Kaukonniemi
Kyrkkorpi
Lähtikorpi
Muusajärvenpolku
Laisjärvenhuitu
Myllyt
Kaatoja
Perätu
Antilankallio
Lakkasuo
Jäärisuo
Järvenpää
Kyrkkajärvi
Kyrkkotu
Tervamäki
Kausjärvi
Pelttomäki
Kovikko
Kaukonniemi
Kauvamiemenkalliot
Suolatu
Suoniemi
Nyuniemi
Suemela
Kaukonniemi
Kittilä
Jalkavaara
Jalkavala

Kallioalue: Iso Punapää-Pikku Punapää
Kunta: MOUHIJÄRVI-SUODENNIEMI

Sijaintitiedot: Kallioalue sijaitsee Irriäisen länsipuolella noin 5 kilometriä Suodenniemeltä etelä-kaakkoon.

Karttalehti: 2121 06

Kallioalueen pinta-ala: 81 ha Korkeus: 125 m.p.y Suht.korkeus: 52 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	2	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Laajaan kallioalueeseen on yhdistetty Hämeen läänin Iso Punapään ja Pikkupunapään kallioalue sekä aiemmin Turun ja Porin läänin kallioalueinventoinnissa tutkittu Hautavuoren kalliomaasto (Heikkinen & Husa 1995). Geologisesti, maisemallisesti ja biologisesti merkittävä kallioalue muodostuu jyrkkäpiirteisistä kallioselänteistä ja niiden välisistä rotkomaisista ja lähimaisemallisesti edustavista notkelmista. Geomorfologisesti edustavin osa-alue Hämeen läänin puolella on Iso-Punapään etelärinteen noin 40 metriä korkea jylhä porrasmainen jyrkänne, joka ei kuitenkaan erotu alueen ulkopuolelle. Pystysuorilla jyrkännepinnoilla on paikoin edustavia haarniskapintoja. Jyrkänteisen rinteen tyvellä on kookasta, melko runsasta lohkareikkoa. Kohde erottuu parhaiten itäpuolisilta Irriäisen pelloilta katsottuna. Iso Punapään etelärinteeltä avautuu näköaloja lähinnä alueen sisälle. Myös laajempia metsänäköaloja avautuu puuston rajoittamina jonkin verran.

Alueen kallioperä kuuluu runsaasti edustavia geologisia rakenteita sisältävään vulkaniitti- ja fylliittikivilajijaksoon. Pääkivilaji on intermediäärinen vulkaniitti, joka on rakenteeltaan kerroksellista. Paikoin on kivilajissa näkyvissä myös kerrallista rakennetta. Kallioselännejakson pohjoisosassa on harvinaista konglomeraattia välikerroksena. Kalliokasvillisuus on alueella pääasiassa karua, mutta tyyppejä on edustavan runsaasti. Lakiosissa on poronjäkälävaltaista kangasmetsää, ja jyrkänteiden yläosissa on tyypillistä valorinteiden jäkäläpeittoa. Paikoin valuvetisillä varjojyrkänteillä ovat vallalla pääasiassa karuille seinämille ominaiset sammalet. Muuta pintaa ravinteisemmasta kallionraosta löytyi seudulla melko harvinainen tummaraunioinen. Iso Punapään etelärinteen alaosissa esiintyy lehtomaista kasvillisuutta. Biologista monipuolisuutta lisäävät Iso Punapään lakialueen erityyppiset räme- ja korpisoistumat. Laella ja Pikku Punapään pohjoisrinteellä on hakkuita. Iso Punapään jyrkänne on linnustollisesti arvokas. Laakson pohjalla on vanhaa peltoa.

Huom. Kallioalueen yhteispinta-ala on 464 ha, josta 81 ha on Hämeen läänin puolella.

Pappila
Musdanoja
Musdanojan
Tiisala
Tiisala
Tiisku
Saikkela
Uusitalo
Uotsola
Lampinen
Ahonuusjärvi
Lampren
23° 05'
27 m 40'

Kallioalue: Huuhkavuori **Kunta: MOUHIJÄRVI**

Sijaintitiedot: Saikkalanjoen etelärannalta kohoava kallio Pori-Tampere -valtatien eteläpuolella Iirolassa n. 3 km Uotsolasta kaakkoon.

Karttalehti: 2121 09, 2121 12

Kallioalueen pinta-ala: 44 ha Korkeus: 130 m.p.y Suht.korkeus: 75 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 3

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Saikkalanjokilaaksoa reunustava jyrkkärinteinen kallioselännealue on maisemallisesti, geologisesti ja biologisesti erittäin arvokas. Geomorfologisesti edustavin osa on Huuhkavuoren noin 50 metriä korkea rakoilun lohkoma itäjyrkänne. Jyrkänteessä esiintyy paikoin noin 10 metriä korkeita yhtenäisiä ylikaltevia ja pystysuoria kallioseinämiä. Yläosassa seinämä kaartuu viistojyrkkänä ja edustavan silokallioisena korkeinta lakea kohti. Jyrkänteen tyvellä ja jyrkällä alarinteellä on kookasta ja edustavaa louhikkoa ja lohkareikkoa. Jyrkänteen itäosan parhaalta näköalapaikalta avautuu esteetön näköala kauniiseen kulttuurimaisemaan ja hyvin kauas metsäalueille. Sisäinen maisema on varsin sulkeutunut, mutta näköalapaikan silokalliomaisema on kaunis. Jyrkänne on mielenkiintoinen pienmaisema, muttei näy alueen ulkopuolelle. Huuhkavuoren lakiosa ja itäjyrkänne on kivilajiltaan harmaata ja punertavaa, karkearakeista porfyyrista granodioriittia. Pohjoisrinteen tyvellä kivilaji muuttuu kiillegneissiksi (Matisto 1967). Alue on biologisesti merkittävä ennen kaikkea hyvin edustavan, lajistoltaan arvokkaan kallionaluslehdon ansiosta. Kalliopaljastumia on jyrkännettä lukuun ottamatta varsin vähän. Jyrkänne on pääosin varjoinen ja kasvillisuudeltaan karu. Jyrkänteen juuren kallionaluslehtoa on paikoin harvennettu, mutta avohakkuita ei alueella ole. Biologista monimuotoisuutta lisää alueen ulottuminen kapeaan Saikkalanjokeen saakka.

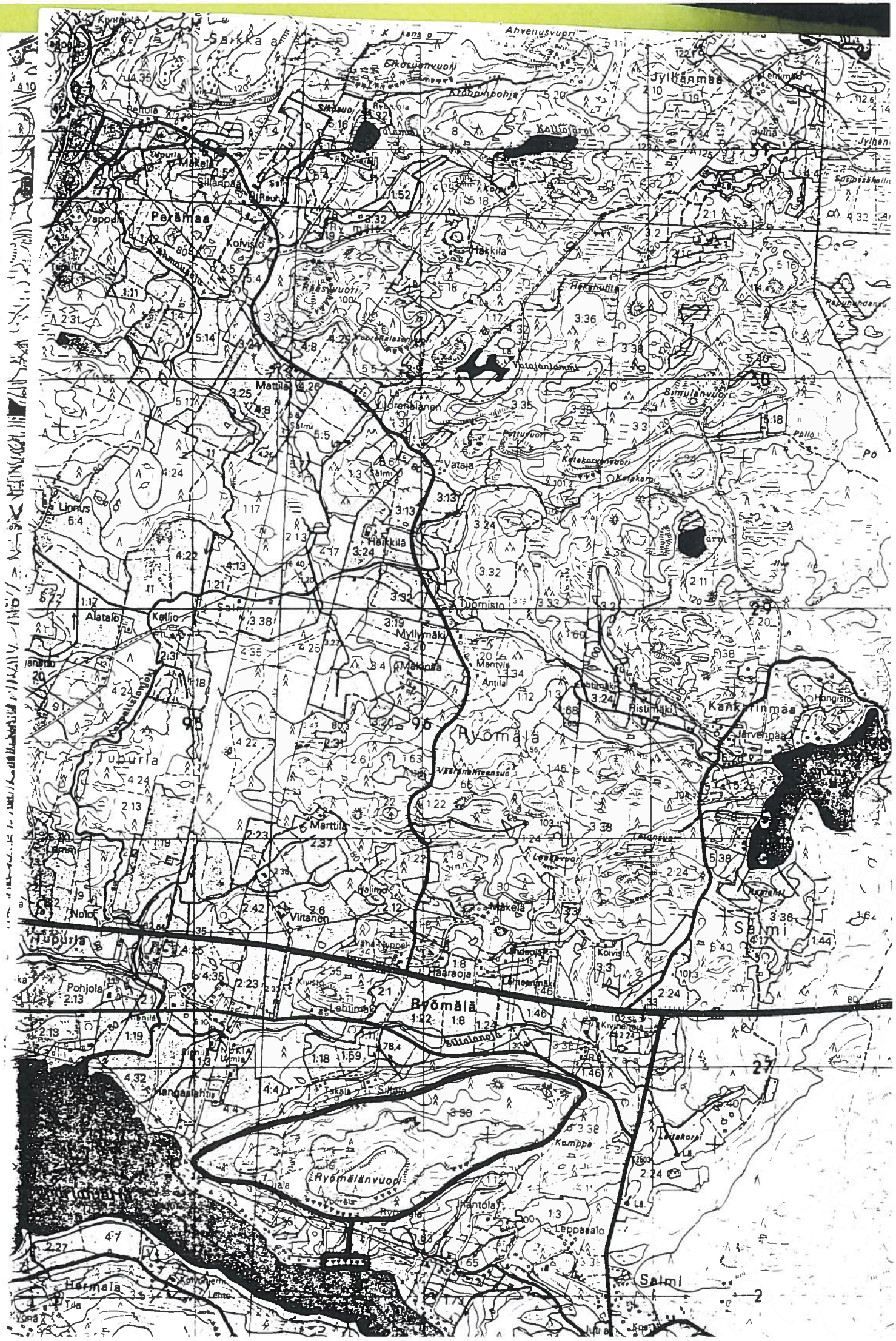
Sakkaa
Jylhämaa
Perämaa
Kolvisto
Mattila
Vataja
Linnus
Halikkila
Alatalo
Kallio
Myllymäki
Tuomisto
Ryömälä
Kankarinmaa
Tupurla
Marttila
Viitanen
Salmi
Pohjola
Ryömälä
Ryömälänvuori
Kamppa
Hantola
Leppäsalo
Hermala
Salmi

Kallioalue: Ryömälänvuori **Kunta: MOUHIJÄRVI**

Sijaintitiedot: Tampere-Pori-valtatien eteläpuolella, Tupurlanjärven koillispuolella sijaitseva kalliomäki.

Karttalehti: 2121 12

Kallioalueen pinta-ala: 62 ha Korkeus: 156 m.p.y Suht.korkeus: 100 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	2
Biologia:	2		-monikäyttö:	2
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	1

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Ryömälänvuori kuuluu Pirkanmaan arvokkaimpiin kallioalueisiin sekä maisemallisesti, geologisesti että biologisesti. Alue koostuu kahdesta osasta: korkeasta järven rantaan rajautuvasta jyrkänteestä sekä varsinaisesta Ryömälänvuoresta, joka hieman taaempana kohoaa 100 metriä järven yläpuolelle. Vuori hallitsee seudun maisemaa ja erottuu kauas. Vuori on erittäin tärkeä osa Salmin arvokasta maisemakokonaisuutta, jossa jylhä luonnonmaisema yhdistyy kauniiseen kulttuurimaisemaan. Rantajyrkänteeltä ja laelta avautuu erittäin kauniita näköaloja. Rantajyrkänne on paikoin pystysuora ja ylikalteva, yli 20 metriä korkea liuskejyrkänne. Paikoin seinämä on porrasmaisempi ja erittäin hienon ketokasvillisuuden peittämä. Jyrkänne on pienmaisemaltaan ja kasvistoltaan hyvin erikoinen: seinämään on hakattu 103-askelmaiset kiviportaat ja monipuoliseen kasvistoon kuuluu myös koristekasvilajeja kuten maksaruohoja. Kivilajiltaan jyrkänne on kiilleliusketta ja varsinainen Ryömälänvuori granodioriittia. Geomorfologia on hyvin edustava. Paahteisella rantajyrkänteellä on edustavaa meso-eutrofisten valoseinämien sammal- ja jäkälälajistoa sekä erittäin monilajisia kallioketoja. Alueelta tavattuja uhanalaisia lajeja ovat valtakunnallisesti uhanalaiset kalliokeuhkojäkälä (Juha Suominen, kirj.) ja keltakynsimö sekä alueellisesti uhanalaiset maarianverijuuri ja suoninahkajäkälä. Alue on myös linnustollisesti merkittävä (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys 1993). Ryömälänvuoren kasvillisuus on karumpaa ja tavanomaisempaa. Alarinteillä esiintyy lehtolajistoa.

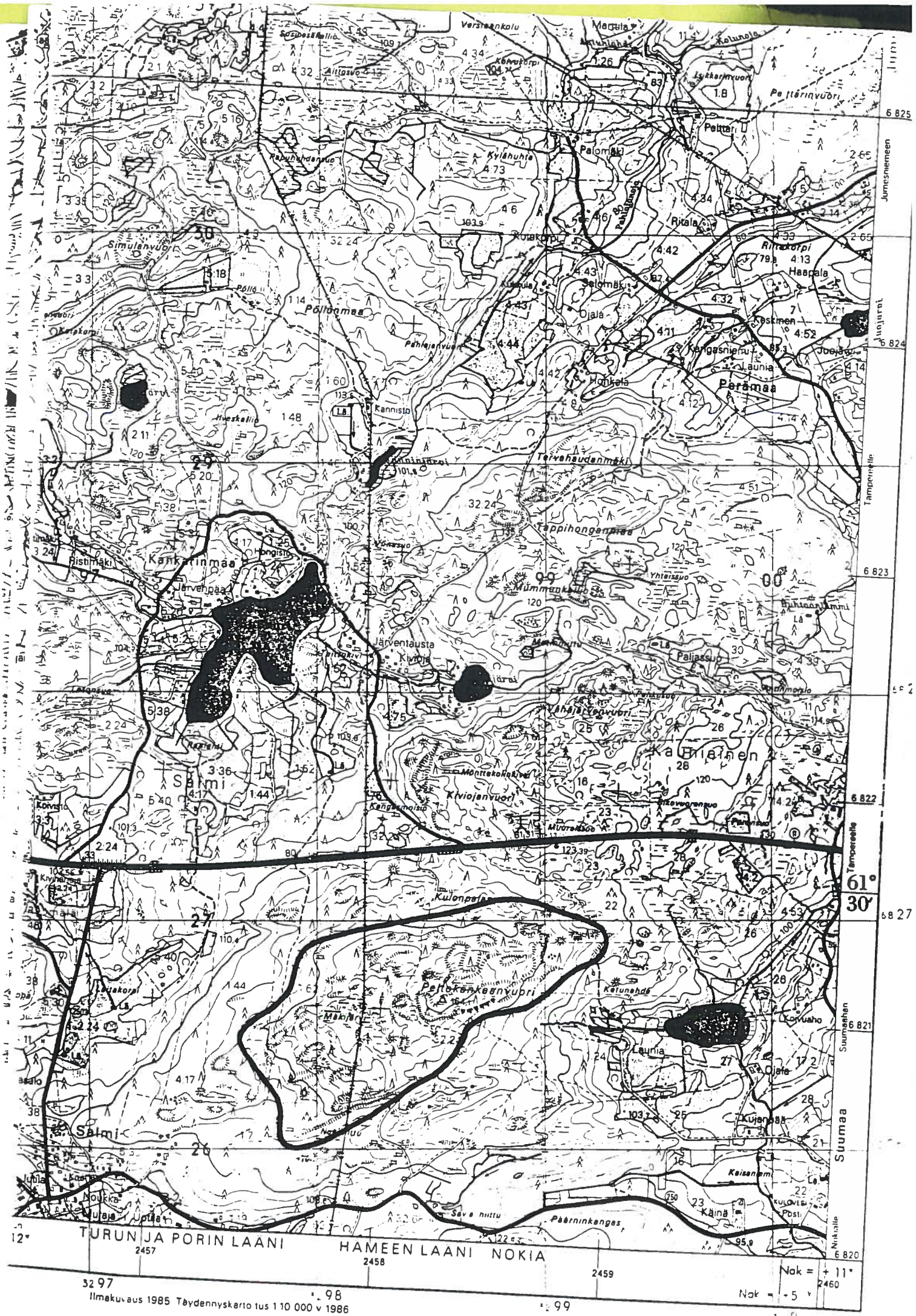
Pöllönmaa
Kankarinmaa
Järventausta
Kiviojanvuori
Salmi
Peltokankaanvuori
Launia
Peltari
Palomäki
Ritala
Haapala
Peräpaa
Kannisto
Kaihlanen
Suumaa
Suumaahan
Junesnemeen
Tampereelle
Nokiaille
61°
30'
TURUN JA PORIN LAANI
HAMEEN LAANI
NOKIA
Ilmakuvaus 1985 Täydennyskarto tus 1 10 000 v 1986
MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI

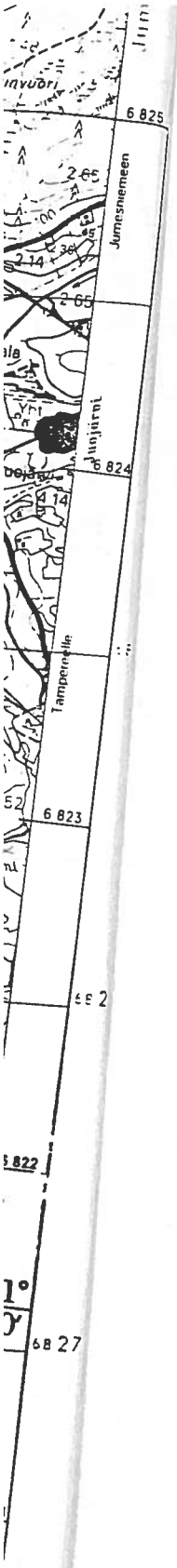

Kallioalue: Peltokankaanvuori **Kunta: MOUHIJÄRVI-NOKIA**

Sijaintitiedot: Tampere-Pori-valtatien eteläpuolella, Salmen kylän koillispuolella sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2121 12

Kallioalueen pinta-ala: 85 ha Korkeus: 164 m.p.y Suht.korkeus: 60 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	2	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Peltokankaanvuori on laaja, loivapiirteinen kallioalue, joka on erityisen arvokas geologisesti. Kallio sijaitsee ns. Maurin arkoosin alueella. Alueen kivilajit, meta-arkoosi ja konglomeraatti ovat harvinaisia. Näiden lisäksi alueella on kiilleliusketta. Arkoosi on edustavaa ja siinä näkyy virtakerroksellisuusrakenteita. Myös geomorfologia on edustava, sillä laen paljastumat ovat hyvin silottuneita, ja alueella on rantakivikoita. Kaakkoon avautuva jyrkänne on matalahko ja porrasmainen, ja siitä irtoaa helposti lohkareita. Maisemaltaan ja biologialtaan alue on tavanomaisempi. Kallio on ympäristöönsä nähden varsin korkea, mutta rinteet ovat loivat ja puustoiset. Alue ei rajaudu selkeästi metsäiseen ympäristöönsä. Kalliolla esiintyy runsaina kasvilajeja, jotka ovat tyypillisempiä rannikkoseutujemme kallioille (kalliohatikka, sianpuolukka). Kallioiden välissä on rämeitä ja entisen Mäkijärven kohdalla ojitettu korpi. Alue on suurimmaksi osaksi tavanomaista kangasmetsää, jonka puusto on nuorta männikköä. Biologisesti merkittävintä ovat vanhat tiedot uhanalaisen kehrääjän esiintymisestä alueella (Rainer Mäkelä, suull.). Kehrääjä on sekä valtakunnallisesti että Hämeessä luokiteltu silmälläpidettäväksi, taantuneeksi lintulajiksi

34 51
34 52
Nak +13°
3 451
3 452
3 453
Ukonlammi
Ruuhijärvi
NASTOLA
Vuolenkoskelle
Savio
IITTI
Rantala
Petäjän em
Roine
Perheniemi
Niinivranta
Haanmäenkallio
Kaurissuo
Kottaro
Kalmesmäki
Rajamäki
Riihroja
Metsäkylä
Sanaistenpelto
Arrastie
Mansikkamäki
Koivuniemi
Kyppelinmäki
Lautasetto
Karhumäki
Arrajoki
Pelppa
Salmelä
Annenkallio
Kehtula
Kulokallio
Liesjoki
Salmenmäki
Torakallio
Kivniemi
Arrastiedvuori
Karjusaari
Kivikaspaikka
Kallioluoto
Stiamasuo
Inkerinmaa
Viinakivenmäki
Vahteristonmäki
Inkerjoniemi
Saunakorpi
Kuivekallio
Takala
Lystkallio
Kaunisto
Uusitupa
Ilmoilänjokk
Arrastienlahti
Stiamajärvi
Stiamahie
Kaurasuo
Kaurasuo
Arrajärvi
Sanlaja
Muttamäki
Kuivekallio
Vuolenkoski
Rotvankallioi
Ilmoilänjokkunta
Ilmoilänjokk
Salmenjärvi
Salmenjärvi
Kaunisto
Jokka
Välikä
Pelkaska
Lystkallio
Kivniemi
Torakallio
Salmenmäki
Annenkallio
Kehtula
Salmelä
Pelppa
Arrajoki
Kyppelinmäki
Hyppyrämäki
Riihroja
Metsäkylä
Kaurissuo
Niinivranta
Haanmäenkallio
Kottaro
Kalmesmäki
Rajamäki
Roine
Perheniemi
Muttamäki
Kuivekallio
Vuolenkoski
Rotvankallioi
Arrajärvi
Sanlaja
Rantala
Petäjän em
Arrastiedvuori
Karjusaari
Kivikaspaikka
Kallioluoto
Stiamasuo
Stiamahie
Inkerinmaa
Viinakivenmäki
Vahteristonmäki
Inkerjoniemi
Saunakorpi
Kuivekallio
Takala
Lystkallio
Kaunisto
Uusitupa
Ilmoilänjokk
Arrastienlahti
Stiamajärvi

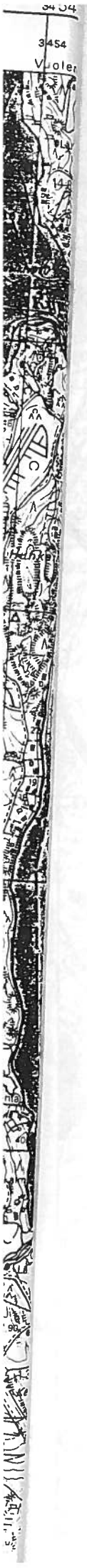

Kallioalue: Arrastienvuori **Kunta: NASTOLA**

Sijaintitiedot: Arrastenjärven pohjoispäässä Kymenkäänteen länsipuolella sijaitseva kallioselänne.

Karttalehti: 3111 12

Kallioalueen pinta-ala: 46 ha Korkeus: 125 m.p.y Suht.korkeus: 51 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Arrastienvuori sijaitsee Arrajärven länsirannalla vastapäätä Kymijokeen kuuluvaa Kymenkäännettä. Kallioselänteen itäreuna on jyrkänteinen ja lakiosissa on etelään ja länteen viettävää männikkö- ja kuusikkomaastoa. Vuoren itäjyrkänne on parhaimmilaan 15-20 metriä korkea viisto- ja pystyseinämä, jonka tyvellä on paikoin kohtalaisen runsasta louhikkoa. Alueen kallioperä on mikrokliinigraniittia, jossa esiintyy paikoin granaattiporfyroblasteja. Vuori on eteläosastaan varsin selkeäprofiilinen ja itärinteen viistojyrkänteen yläosa erottuu järvelle. Itäjyrkänteen laelta avautuu esteettömiä ja kauniita maisemia Arrajärvelle. Miellyttävä yksityiskohta maisemassa on edustalla olevan Karjusaaren ja rannan välinen ruovikko- ja saraikkoalue. Sisäisten maisemien parasta antia ovat itärinteen massiiviset jyrkänteet.

Arrastienvuoren biologisesti mielenkiintoisin osa on sen itäjyrkänteen tyvellä, jossa on kapealti kivikkoista pähkinälehtoa. Kenttäkerrokseen kuuluu useita kohtalaisen harvinaisia kalliontyvilehdoille tyypillisiä lajeja. Valtaosaa paahteisista kalliopinnoista hallitsevat oligotrofit jäkälät, mutta varjoisalla tyvellä on myös erilaisia oligotrofisia sammalyhteisöjä. Kuivalla laella on nuorta männikköä ja rinteen yläosassa on pienialaisia poronjäkäliköitä. Rinnemetsät ovat lähinnä tuoreita-lehtomaisia kankaita. Arrastienvuoren itäjyrkänne on paikallisesti merkittävä näköalapaikka. Laella kulkee kevyt polku ja rannassa alueen rajalla on venevalkama.

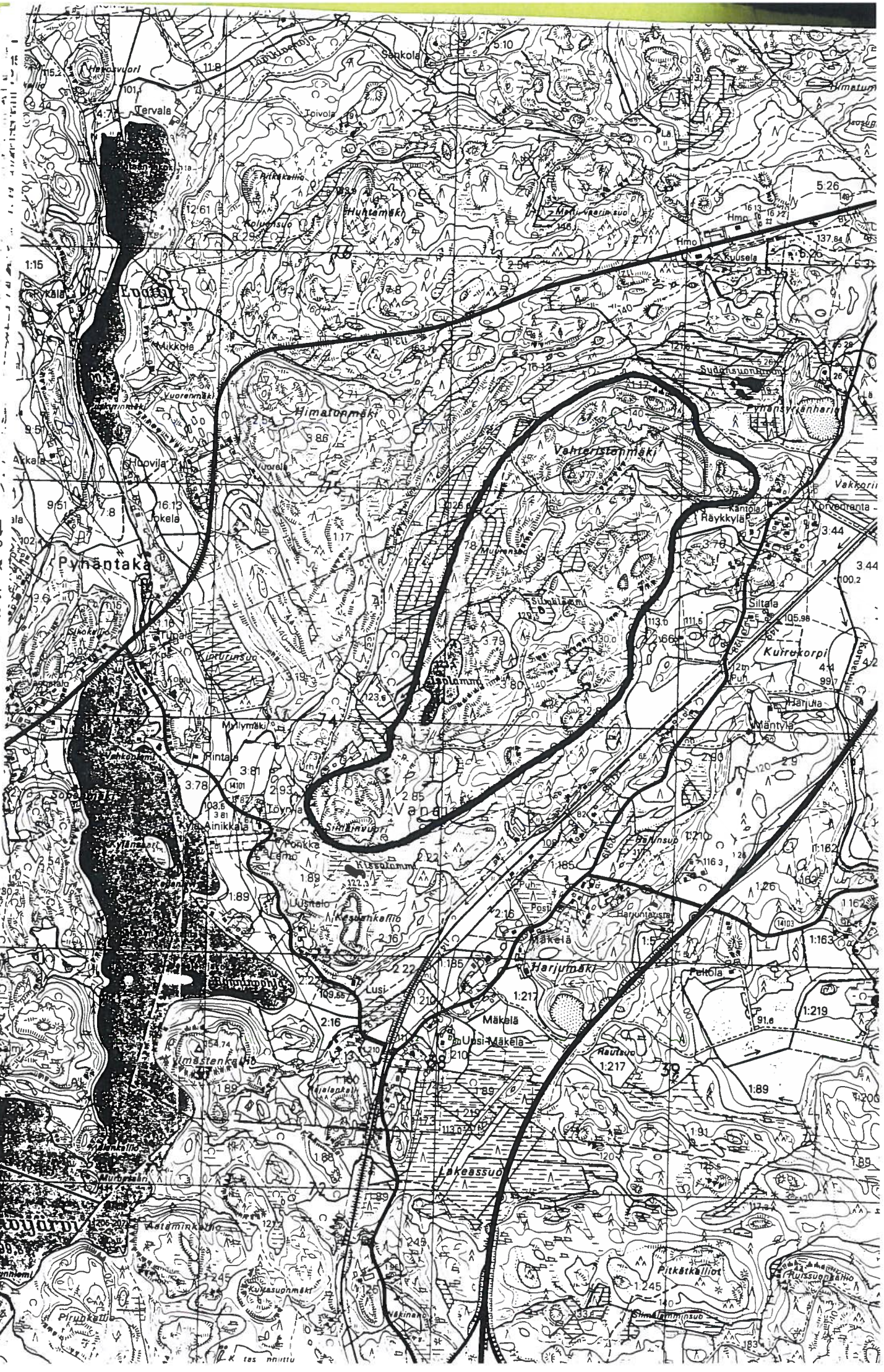
Tervala
Pyhäntaka
Himatunmäki
Vehteristonmäki
Räykkylä
Siltala
Kuitukorpi
Mäntylä
Vanajavesi
Kyrö
Ainikkala
Lusi
Mäkelä
Harjumäki
Uusi-Mäkelä
Lakeassuo
Pitkätkalliot

Kallioalue: Vahteristonmäki-Siinainvuori Kunta: NASTOLA

Sijaintitiedot: Pyhäntakan kylän itäpuolella kallioisessa metsämaastossa sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 3112 04

Kallioalueen pinta-ala: 157 ha Korkeus: 178 m.p.y Suht.korkeus: 66 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Vahteristonmäen ja Siinaivuoren muodostama kallioalue on kumpuileva kallioselänneryhmä Kivijärven koillispuolella. Selänteiden jyrkänteiset rinteet ovat matalia ja lakiosien ja rinteiden silokalliot pieniä. Alueen kallioperä on kivilajeiltaan edustava ja monipuolinen. Alueen kallioperän pääkivilajit ovat kvartsiitti, kiillegneissi ja amfiboliitti. Alueen länsireunalla esiintyy kallioperässä noin 300-400 metriä leveä kvartsiittia ja arkoosigneissiä sisältävä kivilajivyöhyke, jonka itäkontakti kiillegneissiin sijaitsee Vahteristonmäen ja Siinainvuoren laella. Alueen keskiosan kallioperä on kiillegneissiä, mutta kallioalueen kaakkoisosassa esiintyy kohtalaisen laajalla alueella tummaa hienorakeista amfiboliittia.

Kallioalue erottuu maisemassa parhaiten itäpuolen viljelysmaisemasta katsottaessa, josta se hahmottuu korkeampana laajana ylänköalueena. Matalahkot jyrkänteet peittyvät yleensä tyvimetsän taakse, mutta Isolammin kalliot pilkottavat puiden välistä lammen vastapuolellekin. Isolammin itäpuoliselta kalliolta avautuvaan maisemaan kuuluu lammen lisäksi tasaista metsämaastoa. Hakkuut rumentavat kallioalueen sisäisiä maisemia. Kalliokasvillisuus on muutamia mesotrofisia laikkuja lukuunottamatta oligotrofista ja melko niukkalajista. Runsaimpia metsätyyppejä ovat kuivahkot mäntykankaat ja lehtomaiset kuusikot. Alueella on myös kohtalaisen runsaasti tuoretta lehtoa ja Vahteristonmäen kaakkoisjyrkänteen alla on erikoinen kalliontyvilehto, jossa kasvaa lehmusta. Alueella on rannoiltaan soistunut Silmälammi. Alueen luonnontilaisuus on kärsinyt laajoista taimikkoalueista ja hakkuista.

Pyhäntaka
Evatti
Himalonmäki
Vähäntaka
Seppälä
Akkala
Kaitala
Mäntylä
Herskilä
Ammälä
Kivistö
Pintala
Koivula
Vanala
Klasolmmi
Lusi
Mäkelä
Uusi-Mäkelä
Harjumäki
Pihtisuo
Lakeassuo
Rahtala
Ritaniemi
Syrjälä
Kervelämmi
Söesta
Emoohka
Ropeskosuo
Sprengportaninmäki
Kuitesdonmäki
Pirukettu
Asteminkallio
Kyntysienkallio
Holmankallio
Mikkola
Vuoremmäki
Huhtamäki
Kolmisuo
Kuusiniemi
Kuusiniemi

Kallioalue: Kylmästenkallio-Pirunkallio Kunta: NASTOLA

Sijaintitiedot: Kivijärven itärannalla Pyhäntakan kylän kaakkoispuolella sijaitseva kallioinen alue.

Karttalehti: 3112 04

Kallioalueen pinta-ala: 112 ha

Maisema- ja luonnonarvoiltaan edustava ja monipuolinen kallioaluekokonaisuus muodostuu erikseen inventoiduista Aataminkallion-Pirunkallion alueesta sekä Kylmästenkalliosta, jotka kohoavat Kivijärven itärannalla.

Aataminkallio-Pirunkallio

Korkeus: 140 m.p.y Suht.korkeus: 40 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 5

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Aataminkallio ja Pirunkallio sijaitsevat Kivijärven itärannalla. Järven pohjukassa, kohteen etelä- ja kaakkoispuolella on useita luonnonsuojelualueita sekä Seestan kartano, jotka muodostavat arvokkaan kulttuurimaiseman (Putkonen 1984, s. 83). Edustavimmat jyrkännepinnat ovat Aataminkalliolla, jossa länsijyrkänne on hieman porrasmainen, alaosastaan pystyseinämäinen, jäätikön osittain hioma 15-20 metriä korkea kallioseinämä. Selänteiden lakiosat ovat jonkin verran kumpuilevaa maastoa. Pirunkallion länsirinteellä Kivijärven rannassa on edustava ryhmä valtavia siirtolohkareita. Parilla kohdalla kalliot ulottuvat rantaan saakka, mutta yleensä rinteiden seinämät eivät eduspuuston vuoksi näy kauemmas. Merkittävimmät maisemat avautuvat rannan tuntumassa olevilta kallioilta. Hakkuut rumentavat paikoin kohteen sisäisiä maisemia. Maisemallisina pienkohteina on mainittava Kivijärven rannan siirtolohkareryhmä sekä männikköinen Kärkiniitunniemi.

Alueen kallioperä on harmaata granodioriittia, jota leikkaavat paikoin kapeat graniittiset juonet. Kalliokasvillisuuden osalta alue on pääosin tavanomainen, mutta melko monipuolinen. Aataminkallion lounaisrinteellä on jokseenkin runsaasti vaateliaampaa lajistoa ja muutama harvinaisehko sammal- ja jäkälälaji. Metsäkasvillisuus on myös monipuolista ja alueelta löytyy metsätyyppejä karusta männiköstä runsasravinteiseen lehtoon. Metsien luonnontilaisuus on kärsinyt varsin laajoista hakkuu- ja taimikkoalueista. Pirunkallion alue on aidattu ja mäki lienee laidunkäytössä. Laidunpaine on kuitenkin ollut matala eikä vaikutusta kasvillisuuteen juurikaan näy.

Kylmästenkallio

Korkeus: 155 m.p.y Suht.korkeus: 55 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:
Kylmästenkallio sijaitsee Kivijärven itärannalla. Pienen pyöreämuotoisen kallioseläntee eteläreunalla on kohtalaisen massiivisia, 10-15 metriä korkeita, lähes pystyjä viistoseinämäpintoja. Eteläseinämä on lounaisreunastaan paikoin melko voimakkaasti lohkoutunutta ja jyrkänteen tyvellä esiintyy kookasta louhikkoa. Pohjois- ja länsirinteid porrasmaiset jyrkännepinnat ovat jäätikön hiomia. Länsirinne on alaosastaan viistojyrkänteinen jäätikön hioma 20 metriä korkea seinämä, joka päättyy suoraan alla olevaan Kivijärveen. Kylmästenkallion lakiosan silokalliot ovat tavanomaisia. Alueen kallioperä on harmaata, keskirakeista ja selvästi pilsteistä granodioriittia. Lounaasta, järv yli katsottaessa Kylmästenkallion profiili hallitsee maisemaa täysin ja etelä-länsirinteen kalliot näkyvät hyvin. Mäki erottuu myös idästä, jossa se rajautuu enimmäkseen peltoihi Kallion maisemallista merkitystä lisäävät jyrkänteiden päältä luonnonkauniille järvelle avautuvat näkymät. Biologisesti merkittävintä alueella on eteläjyrkänteen alaosa, jossa or eteläisen lehtokallion piirteitä. Sekä putkilokasvi- että sammallajisto osoittaa kallion jonkinasteista ravinteisuutta ja paikalla tavataan monia seudulla harvinaisehkoja lajeja. Kuivinta lakea lukuunottamatta mäen metsät ovat kuusivaltaisia harvennettuja lehtoja ja lehtomaisia kankaita. Länsi- ja etelärinteellä metsätyyppi on lähinnä kuiva lehto, jossa kasvaa haapaa runsaasti sekapuuna.